

החבר שרצייתי להקים איתו סטארט-אפ הקים אותו בעצמו. מותר לו? / עמרי ברקן, עו"ד*

שלושה חברים רוקמים רעיון למיזם ומתחילים ביחד לגבש תכנית עסקית, "קונספט", לוגו ועוד, אך כרעיונות סטארט-אפ רבים, בסופו של דבר המיזם נזנח. יום אחד מגלים שניים מהם, כי השלישי פתח עסק המבוסס על אותו הרעיון. האם קיימת להם זכות בעסק החדש?

פסק דין שניתן בבית המשפט בתל אביב בסוף 2016 עוסק במקרה דומה, בו שלושה בעלי עסקים רקמו יחד רעיון חדשני להקמת רשת חנויות אלקוהול מוזלת בפריסה ארצית. לצורך קידום המיזם לא רק שגיבשו תכנית עסקית אלא אף החלו בקידום גיוס משקיעים, בחירת מיקומים מועדפים לסניפים, עיצוב לוגו, בחינת עלויות, פגישות עם יועצים ועוד. למרות האמור, בית המשפט דחה את התביעה וקבע כי חוק זכויות יוצרים אינו מעניק הגנה על רעיון בלבד, אלא על דרך ביטוי, ובמקרה זה כל פעולות ה"שותפים" הסתכמו ב"גישושים ראשוניים" ללא ביצוע פעולות אקטיביות מצדם.

להבדיל, בפסק דין שניתן לפני מספר שנים דווקא קיבל בית המשפט דרישה של יזם להכיר בו כבעל זכויות יוצרים ברעיון עסקי. באותו מקרה דובר בסטארט-אפ ייחודי (להבדיל מרעיון שיווקי) לאיתור בעלי כלבים שלא ניקו אחרי כלבם באמצעות בדיקת DNA, אשר הוצע לרשות מקומית שהחלה לבצעו בעצמה. בית המשפט קבע שלזים יש את זכות היוצרים ברעיון העסקי מכיוון שהוא לא רק הגה את הרעיון, אלא אף פעל רבות למימושו על-ידי ביצוע מחקרים בנושא, ביצוע "פיילוט" ואף מימון של העלויות. כך, כדי לקבוע האם יש ליזם זכות יוצרים ברעיון שהגה, תיבחן ייחודיות הרעיון, אך גם הפעולות שנקט היזם לקידום הוצאת הרעיון לפועל.

האמור מעלה מדגיש את הצורך בהסכם מייסדים מוסדר בין מספר שותפים לרעיון, כדי לוודא שגם אם הרעיון לא עומד בדרישות להכרה בזכויות יוצרים של מי מהם, יוסדר באופן ברור מעמד הצדדים ביניהם, כדי למנוע סכסוכים עתידיים לגבי מי בעל הזכויות. כשעורך הדין בונה את ההסכם, יוכנסו למסמך גם סוגיות חשובות נוספות כהתחייבויות מימון וכדומה. בוודאי שלא מומלץ לקחת הסכם סטנדרטי או הסכם שנוצר עבור אחרים ואינו מותאם לנסיבות המקרה, ואשר תוצאתו עלולה להיות הרסנית, בין בהיבט זכויות הצדדים, בין בהיבט המס ובין בתחומים אחרים. בוודאי שרצוי שלא "לחסוך" ולהיעזר בעורך דין אשר אינו בקיא בתחום הסטארט-אפים או אינו בעל ניסיון מספיק.

* עו"ד עמרי ברקן הינו עורך דין במשרד אפיק ושות', העוסק בין היתר במשפט המסחרי, דיני חברות והגירה. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

The friend with whom I planned to established a start-up did it by himself. Can he? /

Omri Barkan, Adv.*

Three friends developed an idea for a new venture and began formulating a business plan, a concept, logo etc., but like many other start-ups eventually the project was abandoned. One day, two of the friends discover that the third established a start-up based on the same idea. Do they have any right in the business?

A similar case was decided by the Tel Aviv Court at the end of 2016. Three businessmen had an innovative idea for a network of a nationwide discounted liquor stores. To promote this venture, not only did they build a business plan, but they also began pitching the idea to investors, selecting locations for branches, designing logo, reviewing costs, meetings with expert advisors, etc.; Despite this, the Court dismissed the claim and held that the Copyrights Act does not protect an idea, but only protects methods of expression of an idea, and in this case all of the partners activity summed-up to initial searches, without any real actions.

As opposed to the case above, in another case the Court did receive a request of an entrepreneur to recognize him as the owner of the copyrights of his idea. That case dealt with a unique start-up for detecting dog owners who did not clean after their dogs by utilizing DNA tests. The concept was suggested to a local authority, which began to utilize it by itself. The court accepted the claim and held that the entrepreneur holds the copyrights on his idea, not only because he initiated it, but also because he made many actions to implement his idea, including executing a study research and running a “pilot”, all while bearing all the financial costs. Thus, to determine whether the entrepreneur has the right to demand copyright recognition for his idea it is necessary to examine the uniqueness of the idea, but also the actions taken by the entrepreneur to promote his idea.

The above stresses the need for a founders agreement between co-entrepreneurs to ensure that even if the idea does not meet the prerequisites for copyrights of any one of them, the parties’ relationship shall be clearly regulated in order to avoid future disputes over who owns the copyrights in the idea. When the lawyer structures the founders agreement, the document shall incorporate other important issues such as financing obligations and the sort. It is certainly not advisable to download a standard agreement or other agreement that was prepared for different circumstances and does not fit the exact circumstances of the case. Such may lead to devastating results, whether with regards to the rights of the parties, the tax aspect or other issues. It is also not advisable to “save” funds and to approach an unexperienced attorney with not enough knowledge or experience in the field of start-ups.

---

*Advocate Omri Barkan is an attorney at the law office of Afik & Co., Attorneys and Notary (www.afiklaw.com) whose main practice areas are commercial law, corporate law and immigration. Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com